

POSTANOWIENIE

Dnia 20 września 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Oktawian Nawrot

w sprawie z powództwa T. spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w W.
przeciwko Prezesowi Urzędu Komunikacji Elektronicznej
z udziałem zainteresowanego O. Spółki Akcyjnej w W.
o zmianę umowy,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych w
dniu 20 września 2022 r.
skargi kasacyjnej powoda od wyroku Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 6
grudnia 2021 r., sygn. akt VII AGa 584/21:

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2. zasądza od T. Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w W. na rzecz O. Spółki Akcyjnej w W. kwotę 360 (trzysta sześćdziesiąt) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Decyzją z 10 listopada 2015 r. nr [...] Prezes Urzędu Komunikacji Elektronicznej (dalej: „Prezes UKE”), na podstawie art. 28 ust. 1 w zw. z art. 30 ust. 1 ustawy z dnia 16 lipca 2004 r. Prawo telekomunikacyjne (tekst jedn. Dz.U. 2014, poz. 243 ze zm., dalej: „Pł”) oraz art. 104 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (tekst jedn. Dz.U. 2013, poz. 267 ze zm., dalej: „k.p.a.”) w zw. z art. 206 ust. 1 Pł, po rozpatrzeniu wniosku O. S.A. z siedzibą w W. (dalej: „O.” lub „T.”) z 16 października 2014 r. o wydanie decyzji zmieniającej Umowę o dostępie telekomunikacyjnym w zakresie rozpoczynania i

zakańczania połączeń, hurtowego dostępu do sieci T., dostępu do łączy abonenckich w sposób zapewniający dostęp pełny lub współdzielony, dostępu do łączy abonenckich poprzez węzły sieci telekomunikacyjnej na potrzeby sprzedaży usług szerokopasmowej transmisji danych (dalej: „Umowa S.”), zawartą 20 grudnia 2012 r. pomiędzy O. a N. S.A. z siedzibą w W. (dalej: „N.”), w zakresie postanowień dotyczących kar umownych i bonifikat, dostosowującą Umowę S. do zmian „Oferty ramowej określającej ramowe warunki dostępu telekomunikacyjnego w zakresie rozpoczynania i zakańczania połączeń, hurtowego dostępu do sieci T., dostępu do łączy abonenckich w sposób zapewniający dostęp pełny lub współdzielony, dostępu do łączy abonenckich poprzez węzły sieci telekomunikacyjnej na potrzeby sprzedaży usług szerokopasmowej transmisji danych” (dalej: „Oferta S.”), zatwierdzonej decyzją Prezesa UKE z 29 września 2010 r., zmienionej następnie decyzjami Prezesa UKE z: 5 kwietnia 2011 r., 4 października 2011 r., 3 marca 2014 r., 26 maja 2014 r., 30 maja 2014 r., 2 czerwca 2014 r., 18 czerwca 2014 r., 26 lutego 2015 r., 5 maja 2015 r., 7 maja 2015 r., 9 czerwca 2015 r., 3 lipca 2015 r., 12 sierpnia 2015 r. oraz 2 listopada 2015 r.:

1. zmienił postanowienia rozdziału I. części ogólnej Umowy S. w zakresie uregulowań dotyczących kar umownych oraz bonifikat;
2. umorzył postępowanie w pozostałym zakresie objętym wnioskiem o zmianę Umowy S.;
3. stwierdził, że decyzja podlega natychmiastowemu wykonaniu.

Novum wniosła od powyższej decyzji odwołanie, zaskarżając ją w całości i wnosząc o jej uchylenie, a ewentualnie zmianę w sposób wskazany w odwołaniu.

Wyrokiem z 4 czerwca 2018 r. Sąd Okręgowy w Warszawie – Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów oddalił odwołanie oraz rozstrzygnął o kosztach postępowania.

Apelację od powyższego wyroku Sądu Okręgowego wniosła N., zaskarżając go w całości. Wyrokowi zarzuciła naruszenie art. 316 § 1 k.p.c. oraz szeregu przepisów prawa materialnego, w tym: art. 104 k.c. w zw. z art. 103 § 1 k.c.; art. 28 ust. 1 Pt i art. 30 ust. 1 Pt w zw. z art. 27 ust. 2 Pt; art. 28 ust. 1 Pt w zw. z art. 30 ust. 1 Pt, art. 43 ust. 6 Pt oraz art. 36 Pt.

Wyrokiem z 3 lipca 2019 r. Sąd Apelacyjny w Warszawie zmienił zaskarżony wyrok Sądu pierwszej instancji w ten sposób, że uchylił decyzję Prezesa UKE z 10 listopada 2015 r. (pkt I) i rozstrzygnął o kosztach postępowania apelacyjnego (pkt II).

Skargi kasacyjne od wyroku Sądu Apelacyjnego wnieśli pozwany Prezes UKE oraz zainteresowany O. S.A., zaskarżając orzeczenie w całości. Sąd Najwyższy wyrokiem z 12 maja 2021 r., I NSKP 8/21, uchylił zaskarżony wyrok i przekazał sprawę Sądowi Apelacyjnemu w Warszawie do ponownego rozpoznania wraz z rozstrzygnięciem o kosztach postępowania kasacyjnego.

Wyrokiem z 6 grudnia 2021 r., VII AGa 584/21, Sąd Apelacyjny w Warszawie oddalił apelację T.1 Sp. z o.o. w W. (dawniej „N.”; dalej: „T.1” lub „skarżąca”) oraz orzekł o kosztach postępowania kasacyjnego i apelacyjnego.

Skargę kasacyjną od powyższego wyroku wniosła T.1, zaskarżając go w całości. Skarżąca zarzuciła Sądowi Apelacyjnemu w Warszawie naruszenie przepisów prawa materialnego, tj. art. 30 ust. 1 w zw. z art. 28 ust 1 Pt, a także art. 43 ust. 6 w zw. z art. 28 ust. 1 pkt 2 Pt przez ich niewłaściwe zastosowanie polegające na usankcjonowaniu decyzji, która kształtuje warunki współpracy w sposób gorszy niż w zatwierdzonej i obowiązującej w dniu wydania przez Prezesa UKE ofercie ramowej.

Skarżąca wniosła o uchylenie wyroku Sądu drugiej instancji w całości i przekazanie temu sądowi sprawy do ponownego rozpoznania i rozstrzygnięcia o kosztach postępowania kasacyjnego, w tym kosztach zastępstwa procesowego, według norm przepisanych.

Skarżąca wniosła o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania z uwagi na występujące w sprawie istotne zagadnienia prawne, tj.:

1. czy Prezes UKE wydając decyzję, o której mowa w art. 28 ust. 1 lub o której mowa w art. 30 ust. 1 w zw. z art. 28 Pt może ustalić warunki gorsze dla innego przedsiębiorcy telekomunikacyjnego niż wynikające z zatwierdzonej oferty ramowej?
2. czy w sytuacji prawomocnego uchylenia decyzji o zmianie oferty ramowej, o której mowa w art. 43 ust. 1 Pt (nie będącej prejudykatem) oraz wydania decyzji, o której mowa w art. 28 ust. 1 lub o której mowa w art. 30 ust. 1 w

zw. z art. 28 ust. 1 Pt w relacji z operatorem zobowiązanym do jej stosowania, Prezes UKE oraz Sąd (w ramach kontroli sądowej) mogą ustalić warunki gorsze z punktu widzenia przedsiębiorcy nie posiadającego znaczącej pozycji rynkowej niż wynikające z obowiązującej oferty ramowej?

Przy czym oba zagadnienia sprowadzają się do odpowiedzi: czy Prezesa UKE i Sąd obowiązuje norma wynikająca z art. 43 ust. 6 Pt?

W odpowiedzi na skargę kasacyjną zainteresowana O., w piśmie z 20 kwietnia 2022 r., wniosła o odmowę przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, zaś w przypadku przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, o jej oddalenie z uwagi na brak uzasadnionych podstaw kasacyjnych oraz o zasądzenie na jej rzecz kosztów postępowania kasacyjnego, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Stosownie do art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Tak ujęta instytucja tzw. przedsądu jest zgodna z normami konstytucyjnymi, a także ze sformułowanymi przez Radę Europy zaleceniami dopuszczającymi wprowadzenie środków eliminujących dostęp do sądu najwyższego szczebla. Podkreślić przy tym należy, że skarga kasacyjna stanowi nadzwyczajny środek zaskarżenia, którego zasadniczym celem jest ochrona interesu publicznego poprzez zapewnienie jednolitości wykładni i stosowania prawa. Konsekwentnie przedmiotem merytorycznego rozpoznania przez Sąd Najwyższy powinny być te skargi kasacyjne, które dotyczą spraw najpoważniejszych, wpływających na rozwój i kształtowanie systemu prawnego (por. wyrok TK z 31 marca 2005 r., SK 26/02).

Skarżąca oparła wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na przesłankę wskazanej w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., czyli na wystąpieniu w sprawie istotnego zagadnienia prawnego. W odniesieniu do wskazanej przesłanki

przyjmuje się, że oparcie na niej wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania implikuje konieczność jasnego sformułowania zagadnienia prawnego, a także przedstawienia argumentów prawnych, które wykazują możliwość różnorodnej oceny zawartego w nim problemu. Dodatkowo wymaga się, aby zagadnienie prawne: (1) było sformułowane w oparciu o okoliczności mieszczące się w stanie faktycznym sprawy, wynikającym z dokonanych przez sąd ustaleń, (2) zostało przedstawione w sposób ogólny i abstrakcyjny tak, aby umożliwić Sądowi Najwyższemu udzielenie uniwersalnej odpowiedzi, a zatem możliwej do zastosowania przy rozstrzyganiu innych sporów, (3) pozostawało w związku z rozpoznawaną sprawą, a także (4) dotyczyło zagadnienia budzącego poważne wątpliwości.

Stosownie do powyższego wymaga się, aby skarżący przytoczył argumenty prawne uzasadniające tezę o „istotności” danego zagadnienia. Nie wystarczy więc samo wskazanie przepisu prawa, którego dotyczy zagadnienie prawne, konieczne jest przedstawienie pogłębionej analizy prawnej wykazującej powyższe (zob. postanowienia Sądu Najwyższego z: 10 maja 2001 r., II CZ 35/01; 11 stycznia 2002 r., III CKN 570/01; 28 listopada 2003 r., II CK 324/03; 13 lipca 2007 r., III CSK 180/07; 23 sierpnia 2007 r., I UK 134/07; 20 lutego 2019 r., IV CSK 351/18). Na ocenę stopnia istotności zagadnienia wpływ ma istnienie rzeczywistych i poważnych wątpliwości interpretacyjnych, które nie doczekały się wykładni w orzecznictwie sądów, jak również istnienie orzeczeń wskazujących na występowanie rozbieżności na tle interpretowanych przepisów prawa (zob. postanowienia Sądu Najwyższego z: 17 czerwca 2015 r., III CSK 59/15; 20 lutego 2019 r., V CSK 351/18).

Okolicznościami świadczącymi o braku istotnego zagadnienia prawnego w sprawie są m.in.: powszechne uznanie w orzecznictwie i literaturze wykładni przepisu prawa, która została uwzględniona przez sądy obu instancji (postanowienie Sądu Najwyższego z 2 października 2001 r., I PKN 129/01), zagadnienie prawne ma charakter kazuistyczny i służy uzyskaniu przez skarżącego odpowiedzi odnośnie do kwalifikacji prawnej pewnych szczególnych elementów podstawy faktycznej zaskarżonego rozstrzygnięcia (postanowienia Sądu Najwyższego z: 27 kwietnia 2016 r., III CSK 70/16; 11 kwietnia 2018 r.,

IV CSK 514/17), jak również sytuacja, gdy do rozstrzygnięcia zagadnienia prawnego wystarczająca jest zwykła wiedza prawnicza i zastosowanie obowiązujących reguł wykładni bądź proste zastosowanie prawa (zob. postanowienia Sądu Najwyższego z: 27 lutego 2018 r., I CSK 635/17; 21 marca 2018 r., II PK 10/17).

Przekładając powyższe na realia rozpatrywanej skargi kasacyjnej w pierwszym rzędzie zauważyć należy, że skarżąca – pomimo przedstawienia wyводу dotyczącego różnych możliwości rozwiązania podnoszonych zagadnień prawnych, a zatem interpretacji będących ich podstawą przepisów prawnych – w istocie nie wykazała, że w sprawie występują realne i poważne trudności związane ze stosowaniem wskazanych przepisów. Jej argumentacja w ramach wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania sprowadziła się do prezentacji możliwych sposobów interpretacji wskazanych przepisów, z podkreśleniem afirmowanego przez nią, a odmiennego od przyjętego przez Sąd Apelacyjny. W szczególności brak jest podstaw do uznania, że wskazane zagadnienia prawne na obecnym etapie, w szczególności po przytaczanym przez skarżącą wyroku Sądu Najwyższego z 12 maja 2021 r., I NSKP 8/21, stwarzać mogą trudności w ramach sądowego stosowania prawa. Skarżąca w tym zakresie ograniczyła się bowiem jedynie do wskazania, że Sąd Najwyższy we wskazanym judykacie, nie przesądził, czy w ramach analizy przesłanek, o których mowa w art. 28 ust. 1 Pt, w szczególności przesłanki z pkt 2, należy mieć na uwadze obowiązek, o którym mowa w art. 43 ust. 6 Pt i czy nie ma on charakteru bezwzględnego.

Ponadto zauważyć należy, że fakt, iż w sprawie nie wypowiedał się dotąd Sąd Najwyższy, albo też – jak podnosi skarżąca – że dotychczasowe stanowisko Sądu Najwyższego ocenione być może jako „nieprzesądzaające”, sam w sobie nie przekłada się na ocenę charakteru występującego w sprawie zagadnienia prawnego, w szczególności jego istotności. Brak kontrowersji w stosowaniu określonych przepisów na szczeblu sądów powszechnych, w szczególności apelacyjnych, ewentualnie brak uzasadnionej potrzeby odejścia od dotychczasowej linii orzeczniczej, dezaktualizuje bowiem zasadniczą funkcję skargi kasacyjnej jako nadzwyczajnego środka zaskarżenia, którego podstawowym celem jest ochrona

interesu publicznego poprzez zapewnienie jednolitości wykładni i stosowania prawa. Przyjęcie odmiennego punktu widzenia oznaczałoby, że w każdej sprawie, w której dotąd Sąd Najwyższy nie zajął jednoznacznego stanowiska, występuje istotne zagadnienie prawne, uzasadniające wniesienie skargi kasacyjnej w celu ujednolicenia stosowania określonego przepisu.

Nie bez znaczenia przy tym jest fakt, że wydając zaskarżony wyrok Sąd Apelacyjny w Warszawie, korzystając z powszechnie uznanych reguł wykładni, a także wytycznych Sądu Najwyższego sformułowanych w wyroku z 12 maja 2021 r., odniósł się do podniesionego przez skarżącą zagadnienia prawnego stwierdzając, iż: „nie zasługiwał na uwzględnienie zarzut naruszenia art. 43 ust. 6 Pt. Zgodnie z tym przepisem operator, na którego został nałożony obowiązek, o którym mowa w art. 42 ust. 1, jest obowiązany do zawierania umów o dostępie telekomunikacyjnym na warunkach nie gorszych, dla pozostałych stron umowy, niż określone w zatwierdzonej ofercie, o której mowa w ust. 1, lub ustalonej decyzją Prezesa UKE. Uchylenie decyzji o zatwierdzeniu oferty ramowej dezaktualizuje zarzuty apelacji oparte na założeniu, że istnieje możliwość ustalenia warunków innych niż przewidziane w ofercie ramowej. Jak wyjaśnił Sąd Najwyższy w kasatoryjnym wyroku, który zapadł w rozpoznawanej sprawie, nawet w przypadku uchylenia postanowień oferty ramowej, w świetle wszystkich przesłanek określonych w art. 28 ust. 1 Pt może zachodzić konieczność dostosowania treści stosunku dostępu telekomunikacyjnego do aktualnych realiów rynku telekomunikacyjnego”.

Biorąc powyższe pod uwagę nie można uznać, że w sprawie występują istotne zagadnienia prawne, uzasadniające podjęcie przez Sąd Najwyższy kroków w celu zapewnienia jednolitości wykładni i stosowania prawa.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

O kosztach postępowania kasacyjnego Sąd Najwyższy orzekł na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c., art. 99 k.p.c. i art. 108 § 1 k.p.c. w zw. z art. 398²¹ k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. oraz § 14 ust. 2 pkt 3 w zw. z § 10 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (tekst jedn. Dz.U. 2018, poz. 265).

[as]

